

Vlaams
Parlement

stuk **1391** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 1 december 2011 (2011-2012)

Verslagmoment over de Europese Ministerraden Visserij van juli en oktober 2011

Verslag

namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jos De Meyer.

Vaste leden:

de heren Lode Ceysens, Jos De Meyer, mevrouw Tinne Rombouts, de heer Jan Verfaillie;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heer Stefaan Sintobin, mevrouw Linda Vissers;
de heren Karlos Callens, Marc Vanden Bussche;
de heer John Crombez, mevrouw Els Robeyns;
de heer Mark Demesmaecker, mevrouw Tine Eerlingen;
de heer Peter Reekmans;
de heer Dirk Peeters.

Plaatsvervangers:

de heren Robrecht Bothuyne, Jan Durnez, Marc Van de Vijver, Johan Verstreken;
de heren Pieter Huybrechts, Chris Janssens, mevrouw Marleen Van den Eynde;
mevrouw Lydia Peeters, de heer Bart Tommelein;
de heren Marcel Logist, Bart Martens;
de heer Matthias Diependaele, mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck;
mevrouw Patricia De Waele;
de heer Hermes Sanctorum.

INHOUD

I.	Uiteenzetting door de heer Benjamin Baelus, attaché Visserij	4
1.	Raad Landbouw en Visserij van 19 juli 2011	4
1.1.	Werkprogramma van het Poolse EU-voorzitterschap.....	4
1.2.	Hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid.....	4
1.3.	Diversen.....	4
2.	Raad Landbouw en Visserij van 20-21 oktober 2011	5
2.1.	Vaststelling vangstmogelijkheden Oostzee 2012.....	5
2.2.	Gedachtewisseling EU-Noorwegen.....	5
3.	Vooruitblik volgende Raden	5
II.	Bespreking	5
III.	Uiteenzetting door minister-president Kris Peeters	6
1.	Positieve elementen GVB-voorstellen	6
2.	Knelpunten GVB-voorstellen	6
IV.	Bespreking	7
	Gebruikte afkortingen	8

Op 9 november 2011 organiseerde de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid een verslagmoment over de visserijdossiers die tijdens de Europese Ministerraaden Landbouw en Visserij van juli en oktober 2011 werden behandeld, met de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en de heer Benjamin Baelus, attaché Visserij van de Vlaamse vertegenwoordiging bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie.

I. UITEENZETTING DOOR DE HEER BENJAMIN BAEUS, ATTACHE VISSE-RIJ

De heer *Benjamin Baelus* brengt verslag uit over de visserijdossiers die in juli en oktober op de agenda stonden van de Europese Ministerraad Landbouw en Visserij.

1. Raad Landbouw en Visserij van 19 juli 2011

1.1. *Werkprogramma van het Poolse EU-voorzitterschap*

Het Poolse voorzitterschap van de EU heeft twee prioriteiten inzake visserij: de hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid en de TAC- en quotaonderhandelingen, die steeds plaatsvinden in het tweede semester van het jaar. De onderhandelingen over de TAC en quota voor de Oostzee vonden plaats in oktober en tijdens de Raad van december volgen de onderhandelingen voor de Europese wateren, die ook voor België van belang zijn.

1.2. *Hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid*

De Europese Commissie heeft de voorstellen voor de hervorming van het GVB gepubliceerd op 13 juli 2011. De belangrijkste onderdelen zijn twee mededelingen en drie ontwerpverordeningen. Er is een overkoepelende mededeling en een mededeling over het externe beleid, dus over de rol van de EU in internationale wateren, internationale organisaties en de toekomst van bilaterale akkoorden. Daarnaast werden een basisverordening en een nieuwe marktverordening voorgesteld, en eind november wordt nog een verordening over een nieuw Europees Maritiem en Visserijfonds, ter vervanging van het EVF, verwacht.

Op dit moment is de raadswerkgroep bezig met een eerste technische lezing. Waarschijnlijk wordt die onder het Poolse voorzitterschap afgerond, waarna het Deense voorzitterschap zal trachten om een eerste standpunt van de Raad tot stand te brengen. Over het externe beleid zullen wellicht ook onder Deens voorzitterschap raadsconclusies worden aangenomen. Tijdens de Raad van december is er mogelijk een gedachtewisseling over het EMVF.

Het nieuwe GVB zou in werking moeten treden begin 2013, maar de heer Baelus maakt duidelijk dat die timing al hopeloos achterhaald is. Het Europees Parlement zal pas in september 2012 een eerste standpunt bepalen in plenaire vergadering. Het EMVF moet begin 2014 in werking treden. Het is de eerste maal dat ook het Europees Parlement betrokken is bij de visserijwetgeving, wat de onderhandelingen complexer maakt.

1.3. *Diversen*

De TAC voor 2011 voor kabeljauw in de Keltische Zee werd herzien. De TAC was blijkbaar vastgesteld op basis van een verkeerde wetenschappelijke inschatting en het kabeljauwbestand was groter dan verwacht. Frankrijk, gesteund door Ierland en het Verenigd Koninkrijk, vroeg de TAC te verhogen, om zo onnodige teruggooi te voorkomen. De Commissie heeft de vraag overwogen en daarna een TAC-verhoging voorgesteld, die ondertussen ook al is goedgekeurd door de Raad.

2. Raad Landbouw en Visserij van 20-21 oktober 2011

2.1. *Vaststelling vangstmogelijkheden Oostzee 2012*

Voor de Oostzee werden de vangstmogelijkheden vastgelegd voor kabeljauw, sprot, haring, zalm en schol.

De Europees commissaris stelde voor om bij onvoldoende of ontbrekend wetenschappelijk advies de TAC met 25 percent te verlagen en de maximaal duurzame opbrengst versneld te realiseren tegen 2013.

De lidstaten waren unaniem in het afwijzen van de automatische TAC-reductie en de versnelde evolutie naar MSY. Uiteindelijk werd met een gekwalificeerde meerderheid een akkoord bereikt, wel met de kanttekening dat slechts drie van de acht betrokken lidstaten het akkoord steunden.

De automatische TAC-reductie met 25 percent werd aangepast tot een reductie met 5 percent. De commissaris heeft ook aangegeven dat het reductievoorstel te drastisch was en tegen de Raad van december bestand per bestand zal beoordeeld worden.

2.2. *Gedachtewisseling EU-Noorwegen*

De Europees Commissaris gaf een uiteenzetting over de vooruitzichten voor deze jaarlijkse onderhandelingen, waarvan de eerste ronde plaatsvindt in Brussel van 15 tot 18 november.

Alle lidstaten brachten hun prioriteitenlijstje naar voren. Voor België is dat het verkrijgen van interjaarlijkse flexibiliteit voor schol, het schrappen van Noordzeetong uit de balans van uitwisselingen en het eventueel verkrijgen van extra schol.

De Commissie nam nota van de interventies en stelde een evenwichtig akkoord te zullen nastreven.

3. Vooruitblik volgende Raden

Tijdens de Raad van 14 november zal een gedachtewisseling plaatsvinden over de externe dimensie van het visserijbeleid.

Tijdens de Raad van 15 en 16 december worden de TAC en quota vastgesteld voor de Europese wateren, is er mogelijk een gedachtewisseling over het EMVF en komt mogelijk ook de herziening van het verbod op het verwijderen van haaienvinnen op zee op de agenda.

II. BESPREKING

De heer *Stefaan Sintobin* verwijst naar de Europese conferentie over de hervorming van het GVB, die de Europees commissaris op 19 oktober organiseerde met de voorzitters van de commissies bevoegd voor Visserij van de lidstaten, en waar de heer Sintobin aan deelnam ter vervanging van de commissievoorzitter. Tijdens die conferentie bleek volgens de spreker dat het nieuwe gemeenschappelijk visserijbeleid nog in de kinderschoenen staat en dat de commissaris aangaf dat er nog heel wat ruimte is voor input en onderhandelingen.

Het lid vraagt zich wel af hoe dat op een relatief korte termijn waargemaakt kan worden, want er waren nog sterk verschillende visies over essentiële punten van het GVB.

III. UITEENZETTING DOOR MINISTER-PRESIDENT KRIS PEETERS

Minister-president *Kris Peeters* zet de voorstellen van de Europese Commissie over de hervorming van het GVB en de Vlaamse reactie uiteen.

Het gemeenschappelijk visserijbeleid wordt elke tien jaar grondig hervormd, schetst de minister-president. In 2013 zou het hervormde visserijbeleid van start moeten gaan. Daartoe heeft de Commissie op 13 juli haar voorstellen op tafel gelegd. Deze bevatten duidelijk een aantal positieve elementen voor Vlaanderen, maar helaas ook een aantal zaken waarmee Vlaanderen het moeilijk heeft. Het Europees Parlement zal voor de eerste maal mee kunnen beslissen over het visserijbeleid. Aangezien het Europees Parlement pas in september 2012 zal stemmen in eerste lezing, lijkt de vooropgestelde streefdatum van 2013 al hopeloos achterhaald.

1. Positieve elementen GVB-voorstellen

Het is volgens de minister-president een goede zaak dat de wetenschappelijke onderbouwing van het visserijbeleid verder wordt verankerd. Dat moet voortaan zowel gelden in de Europese wateren, als in externe wateren die bevestigd worden door de Europese vloot. Tijdens het Belgische EU-voorzitterschap werd over dit thema een wetenschappelijk symposium georganiseerd, en in de voorstellen zijn daar duidelijk elementen uit terug te vinden.

Een tweede positief element is dat men meer gebruik wil maken van meerjarige beheersplannen om de bestanden te beheren. Dat is een succesverhaal van het huidige beleid, maar dient voortgezet en uitgebreid te worden. Kabeljauw in de Oostzee kan dit succes illustreren, want tijdens de afgelopen Raad werden de vangstmogelijkheden voor deze soort aanzienlijk verhoogd.

Ook een verhoogde focus op aquacultuur is een positief punt. Deze visserijtak kan producten van de zeevisserij aanvullen. Belangrijk is wel dat beide producten complementair zijn en elkaar niet beconcurreren.

Ten slotte heeft de Commissie een mededeling gepubliceerd over het externe beleid. De minister-president stelt tevreden vast dat heel wat elementen uit de resoluties van het Vlaams Parlement hierin terug te vinden zijn.

2. Knelpunten GVB-voorstellen

De Commissie wil overdraagbare visserijconcessies verplicht invoeren om de overcapaciteit te bestrijden. Vlaanderen kampt niet meer met overcapaciteit, en het voorbeeld van Nederland waar men met dergelijke overdraagbare individuele quota werkt, toont volgens de minister-president aan dat ook overdraagbare visserijconcessies de overcapaciteit niet zullen aanpakken. Bovendien leidt dit tot een verhoging van de instapkost voor beginnende reders. Verder leidt dit systeem onvermijdelijk naar de concentratie van de visserijrechten in handen van enkele grote rederijen. Daarom pleit Vlaanderen voor het behoud van subsidiariteit voor quotabeheer op lidstaatsniveau.

Door het middel van vangstquota wil men de vissers verplichten om alle gevangen commerciële vis aan te landen. Dat betekent dat alle gevangen vis aan land moet worden gebracht en niet meer teruggegooid mag worden. Dat is echter niet realistisch in onze gemengde visserij, en bovendien zal de markt overspoeld worden met ondermaatse vis. Daarbovenop zal een visser al zijn activiteiten moeten stopzetten als een van zijn quota opgebruikt is, zelfs al gaat het om een bijvangstsoort. De minister-president pleit ervoor om maximaal in te zetten op het ontwikkelen en stimuleren van selectief vistuig. Meer dan vroeger moeten vissers aangezet worden om selectiever te vissen, en moet voor alle nieuwe regelgeving worden nagaan of daardoor de teruggooi niet in de hand wordt gewerkt.

Ten slotte is er nog de regionalisering. De Commissie stelt voor om meer regels te bepalen op regionaal niveau. Voor een kleine vloot als de Belgische, die actief is in veel verschillende gebieden, vreest de minister-president dat dit zal leiden tot een sterke verhoging van de administratieve kost. Bovendien zullen al deze aparte regels het leven van de vissers zeker niet vereenvoudigen.

Er zal volgens de minister-president veel afhangen van het nieuwe Europees Maritiem en Visserijfonds, dat eind november zal voorgesteld worden. Hij heeft al gepleit voor een sterk fonds, dat de Vlaamse vloot kan ondersteunen om de transitie naar een meer duurzame visserij voort te zetten.

De beide resoluties van het Vlaams Parlement dienen als leidraad voor deze lange onderhandelingen, geeft de minister-president aan. Tijdens de discussies over de hervorming van het visserijbeleid, en voor het nieuwe fonds, zal de minister-president zich steeds inzetten voor een Vlaamse visserij die duurzaam is op ecologisch, economisch en sociaal vlak.

IV. BESPREKING

De heer *Stefaan Sintobin* wijst nog op een bijkomend nadeel van het verplicht aanlanden. Er is ook een financiële impact voor de vissers, want ze moeten eigenlijk ‘minderwaardige’ vis verwerken. Het lid had tijdens de Europese conferentie van 19 oktober de indruk dat de Europees commissaris hiervoor begrip had en bereid was om de verplichte aanlanding op een of andere manier financieel te ondersteunen.

Ook voor de regionalisering en de overdraagbare visserijconcessies zou de commissaris volgens de spreker nog ruimte laten voor aanpassingen.

De *minister-president* bevestigt dat de hervorming inderdaad nog voor heel wat discussie zal zorgen tussen de Europees commissaris, de Raad en het Europees Parlement.

De heer *Dirk Peeters* wijst op het moeilijke punt van de overdracht van concessies en vraagt of er daarover geen grote meningsverschillen bestaan binnen Europa. Door de concessies dreigt een economische concentratie te ontstaan, maar ook vanuit ecologisch oogpunt is die concentratie geen goede ontwikkeling, stipt de spreker aan. Wie zijn onze partners op dat punt binnen de Unie?

De *minister-president* stelt dat een debat met 27 landen rond de tafel heel boeiend is, en dat Vlaanderen zal nagaan met welke lidstaten overeenstemming bestaat over bepaalde knelpunten. Er zijn natuurlijk lidstaten zoals Spanje waar de visserij heel belangrijk is en die zwaar wegen op de discussie. Andere landen met kleinere en kleinschaligere vloten leggen andere accenten.

De Europees commissaris stelt zich volgens de minister-president flexibel op en laat ruimte voor discussie en bijsturingen. Om de richting van die bijsturingen te bepalen, zal nog een lang debat gevoerd worden.

Jos DE MEYER,
voorzitter

Agnes BRUYNINCKX-VANDENHOUDT,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

EMVF	Europees Maritiem en Visserijfonds
EVF	Europees Visserijfonds
GVB	gemeenschappelijk visserijbeleid
MSY	maximum sustainable yield (maximaal duurzame opbrengst)
TAC	total allowable catch